

Мальвіна Коломієць

Науковий керівник: к. п. н. Шульга Н. В.

ВПЛИВ ІММІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА СТАНОВЛЕННЯ СУЧАСНОГО ПОЛІКУЛЬТУРНОГО СУСПІЛЬСТВА У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ

Імміграція зіграла важливу роль у становленні етнічного складу Великої Британії. Говорячи про міграцію населення, слід відзначити внутрішню імміграцію у межах країни, оскільки основну частину іммігрантів, прибулих до Британії (головним чином до Англії) у ХІХ ст. і першій половині ХХ ст. становили ірландці. Серед інших переселенців до Великої Британії з європейських країн у ХІХ – першій половині ХХ ст. виділяють євреїв і поляків.

Імміграція до Великої Британії відбувалася і за рахунок вихідців із неєвропейських країн (Карибський регіон, Індія, Пакистан, Бангладеш, Африка тощо). Цей процес коріниться у історії Британської імперії та у здобутті незалежності британськими колоніями. Так, у 1947 р. Британська Індія здобула незалежність, затьмарену розподілом країни за конфесійною ознакою.

У роки Другої світової війни у Великій Британії знайшли притулок громадяни різних держав, що ховалися від нацистських репресій. Після закінчення Другої світової війни, наприкінці 1950 – початку 1960-х рр., значний імміграційний приплив у країну. Був викликаний розпадом Британської імперії.

В. Козлов стверджує, що Велика Британія – перша європейська країна, що поклала початок феномену «другого покоління» іммігрантів як масового явища. Особливо імміграційні потоки до Великої Британії збільшилися в останні десятиліття. Спостерігається зростання числа трудових мігрантів, як на короткий період часу, так і на тривалий термін. У Великій Британії питання про національну належність уперше було включене у перепис 1991 р. При цьому виявилось, що 76,8 % (5,3 млн. осіб) населення Великого Лондона склали «білі», 5 % (347 тис.) – індійці, 4,3 % (300 тис.) – африканці, вихідці з Карибського регіону, 3,7 % (256 тис.) – ірландці, 2,4 % (164 тис.) – африканці, вихідці із країн Африки, 1,3 % (88 тис.) – пакистанці, 1,2 (86 тис.) – бенгальці, 0,8 % (57 тис.) – китайці. Більшість африканців, пакистанців, бенгальців та індійців належать до категорії некваліфікованої і напівкваліфікованої робочої сили [3, с. 24].

А. Маріанський визначає, що пік міграції з Південної Азії до Великої Британії припадає на 1950-ті – 1960-ті рр. Так, у 1955–1958 рр. Середньорічне число іммігрантів з Індії становило 6–7 тис. Осіб, в економічно скрутному 1959 р. Воно зменшилося до 3 тис. Осіб [2, с. 99].

Вихідці з Індії, Пакистану і Бангладеш представляють значні конфесійні громади Британії: мусульман (1–1,3 млн. чол.), індусів (близько 450 тис. Чол.), сикхів (350 тис.), а також джайнів (близько 25 тис.) і парсів (4 тис.). В Англії проживають також християни індійського та пакистанського походження – католики і англіканці [1, с. 176].

Англійський етнограф Е. Браун у загальній структурі імміграції до Великої Британії у середині ХХ ст. виділяє два головних етапи. Перший етап (50–90-ті рр. ХХ ст.) характеризувався переважно трудовою імміграцією на південь регіону. Другий етап (середина 90-х рр. ХХ ст. – до сьогодні) пов'язаний зі значним ускладненням географії імміграції до Європи, зміною головних напрямків імміграції та скороченням організованої трудової імміграції. Країни південної Європи у цей період перетворилися з країн еміграції в країни імміграції та одночасно стали головними центрами прийому іммігрантів у Європі[4].

На сучасному етапі розвитку британського суспільства етнічний склад характеризується приростом «небілого» населення, чисельність якого збільшується з ряду соціальних й економічних причин. Так, чисельність населення Великої Британії, за даними перепису 2011 р., становила 63 млн. 181 тис. 775 осіб, у тому числі в Англії – 53 млн. 12 тис. 1 456 чоловік, в Шотландії – 52 млн. 95 тис. Чоловік, Уельсі – 30 млн. 63 тис. 456 чоловік, в Північній Ірландії – 18 млн. тис. Чоловік [5].

Отже, у становленні сучасного британського поліетнічного суспільства ключовою є колоніальна політика Великої Британії стосовно етнічних меншин, особливо у період післявоєнної імміграції. Унаслідок аналізу процесів імміграції у Великій Британії, встановлено, що суспільно-політичні події, які склалися у країні у другій половині ХХ ст. сприяли становленню поліетнічного суспільства, і як результат, викликали необхідність у запровадженні полікультурної освіти для етнічних меншин.

Список використаних джерел:

1. Россия – Индия: перспективы регионального сотрудничества (г. Санкт–Петербург). – М. : Институт востоковедения РАН, 2000. – 176 с.
2. Марианский А. Современная миграция населения : (пер. с польск.) / А. Марианский. – М. : Статистика, 1969. – 238 с.
3. Енциклопедія освіти / АПН України ; гол. Ред. В. Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
4. Brown G. 'Statement on National Security'. 14 November 2007 [Electronic resource] / Gordon Brown. – URL: <http://www.number10.gov.uk/output/Page13757.asp> [12.03.2008].
5. Census 2011, Population and Household Estimates for the United Kingdom [Electronic resource]. – URL: <http://www.ons.gov.uk/ons/rel/census/2011-census/population-and-household-estimates-for-the-united-kingdom/index.html>